Sant Cugat: l'habitatge cooperatiu s'obre pas entre els obstacles

Jordi de Miguel Capell / @jordidemiguel

Flaixos, clicks, càmeres. Titulars: "Ocupen sis cases abandonades propietat de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès". El juny de 2014, el cas salta als mitjans: **un grup de veïns i veïnes de Sant Cugat ocupa les antigues cases dels mestres de la Floresta perquè el consistori faciliti l'accés social a l'habitatge mitjançant un projecte de masoveria urbana que rehabiliti l'edifici abandonat.** Després, el silenci. Les càmeres se'n van i deixen sense focus el posterior acord amb el consistori i els aprenentatges i complexitats d'un projecte d'habitatge cooperatiu que, sense voler-ho, es veu enfrontat a múltiples obstacles. Flaixos, clicks, càmeres: Què passa avui a les Cases dels mestres?

Negociació i obstacles

A primera vista, res. Qualsevol que passi per davant del bloc pot pensar que l'acord signat el març de 2015 entre l'Ajuntament de Sant Cugat, el Col·lectiu 6 claus i la Cooperativa Sostre Cívic no ha tingut efecte. **Després de set mesos de negociacions, les parts van arribar a un acord per transformar les sis cases en onze unitats habitacionals de protecció oficial**. La remodelació inicial seria abonada per la constructora municipal Promusa i s'executaria a través d'una escola-taller, mentre que Sostre Cívic es faria càrrec de la gestió i promoció del lloguer social durant 75 anys. A principis de 2016 es va tancar el concurs per confeccionar la llista de veïns beneficiats que, sota l'aixopluc de la cooperativa, participarien com a masovers en l'adequació de l'edfici, però fins al moment no s'ha tocat una sola rajola. Els motius? La manca de qualificacions urbanístiques per poder-hi construir: L'Ajuntament va signar l'acord, però ni la finca tenia accés al carrer ni es tenien els permisos per la necessària ampliació dels habitatges. Des de Sostre Cívic es critica que a dia d'avui no s'hagi signat el dret de superfície, malgrat que el consistori es comprometés a fer-ho la primavera passada. De la seva banda, la tinent d'alcalde de Cicle de Vida, Progrés Social i Habitatge, Susanna Pellicer, lamenta que el procés s'hagi retardat "més del desitjat", però assegura que els tràmits per superar els "imprevistos" permetrien començar les obres a inicis d'any: davant les parts implicades s'ha compromès a signar el dret de superfície la segona setmana del proper mes de gener.

Entretant, no s'ha aturat allò que fa d'aquest projecte un projecte singular: **els futurs llogaters són a la recta final del procés participatiu que, entre d'altres, els durà a decidir col·lectivament sobre l'ús i la distribució dels espais comuns, el tipus de materials que s'empraran i la fase d'autoconstrucció que es contempla.** Més enllà de l'enuig amb l'administració, com ha afectat al grup el retard en l'execució de les obres? "Les necessitats del col·lectiu han variat en funció de la gent nova que hi ha entrat substituint la que va marxar perquè necessitava una solució ràpida al problema de l'habitatge o perquè s'havia desmotivat amb el temps", explica Alfred March, un dels joves participants. "El procés participatiu", explica Maria Morillo, també adjudicatària, "ens ha fet adonar que dintre del grup no hi havia tanta homogeneïtat com crèiem. Hi ha gent que es va apuntar atreta per l'autoconstrucció, però no tothom té temps o prioritza la sostenibilitat i l'autosuficiència si no hi ha prou pressupost". De fet, tenint en compte que les competències del grup en la matèria són ara desiguals, la part de masoveria o autoconstrucció s'ha reduït considerablement respecte el projecte inicial. Malgrat això, el grup es farà càrrec d'acabats, portes i instal·lació elèctrica, entre d'altres. "Com sigui", conclou Morillo, "els tallers ens han fet recuperar la il·lusió, perquè ja ens han permès imaginar ja com seran les cases i amb quins

materials es podrien construir".

Reconnexió amb el barri

Recuperar i mantenir la il·lusió del veïnat de la Floresta és un altre dels grans reptes que ha hagut d'afrontar el grup. "Alguns veïns van desconnectar en el moment de l'acord amb l'Ajuntament, creien que s'allunyava de la idea inicial del Col·lectiu 6 claus i que implicava un menor grau d'autogestió", explica l'Alfred. L'estat d'abandonament de l'edifici, que encara avui és ocupat com a lloc de festa i reunió de joves o com a precari habitatge temporal, tampoc ha ajudat a generar un bon clima de confiança, però es creu que amb la posada en marxa del projecte es podrà reconnectar amb el barri, sobretot si es té en compte la possibilitat de contractar veïns que participin en l'autoconstrucció.

Mentrestant, la conquesta i consolidació d'espais de diàleg amb tots els actors implicats es torna fonamental. En aquest sentit, per a alguns participants, com Maria Morillo, els canvis en l'organització del Consell de Barri de la Floresta han permès que aquest s'hagi convertit en un "espai de participació exemplar" on trimestralment es troben veïns, entitats, polítics i tècnics de l'Ajuntament per debatre sobre el dia a dia de les accions que s'hi desenvolupen. "Tot ha estat aprenentatge", afirma des del consistori la tinent d'alcalde de Cicle de Vida, Progrés Social i Habitatge, Susanna Pellicer. **"Quan vam començar tothom parlava de masoveria urbana, però ningú n'havia fet, n'hem après tots sobre la marxa"**. Segons Pellicer, les reunions mensuals que se sostenen amb el grup d'adjudicataris "han anat bé per intercanviar informació de primera mà, esvaïr mites sobre la no-acció de l'administració i conèixer els avanços i modificacions que han viscut el grup i el projecte". Les trobades es realitzen des del setembre de l'any passat a demanda del Col·lectiu Clau Mestre (com ara s'anomena), davant l'encallament provocat pels obstacles administratius. "La pressió ciutadana", rebla Maria Morillo, "ha estat i és fonamental". "Crec que l'Ajuntament podria promoure més projectes d'aquest tipus a la Floresta", conclou: "l'increment de preus està expulsant la gent del barri i nosaltres podem aportar la nostra experiència".